

LOYI A SALEKEKE

Hi hanya enkarhini lowu dzunisaka ku famba, rivilo, ku cinca loku nga heriki. Hambiswiritano, loko ndzi languta vutomi bya mina, vanhu lava siyeke xikombiso lexikulu a hi lava a va hatlisa ku tlula van'wana. A ku ri lava salekeke — va tshembekile eka nsinya, vutihlamuleri, xitshembiso, munhu. Nkarhi wo leha ndzi hlanganise mpumelelo na ku famba. Kutani ndzi kume leswaku ku ya emahlweni a swi vuli ku suka. Nkarhi wun'wana swi vula ku sala.

Ku hlayisa ku fambelana swi fanele ku akiwa siku ni siku, handle ko baxa, eka xiphemu lexi nga vonakiki xa vutomi lexi handle ka vunene loyi a xi vonaka. Ku na tinguva to hlula, kutani ti fika tinguva to tiyisela, laha xivutiso a xi nga ri leswaku u nga ya kwihi, kambe leswaku u nga sala nkarhi wo leha kwihi.

Ndzi tivile vanhu lava akeke mintirho leyi hlamarisaka kambe a va koti ku aka vuxaka. Ku sala a hi xivutiso xa geografia. I xivutiso xa mahanyelo — u nga cinca tiko ka khume u tshama u tshembekile eka leswi nga na nkoka, kumbe u hanya vutomi bya wena hinkwabyo eka ndlela yin'we u dyelela nsinya wun'wana ni wun'wana.

Loko swiphiko swi fika, u ta hatla u vona loyi a lulamiseke ku sala. Vunene bya vutomi a byi tirhisi tinhlayo ta vanhu lava u va hlanganaka na vona. Byi tirhisi ntsonga wa lava salaka loko ndlela yi va yo tikela. Kumbexana vutomi a byi nge hi vutisi leswaku hi tsemakanye tindhawu ta ntsena, kambe xivutiso lexisongo: loko a ku ri nkarhi wo sala, a wu ri kwihi? Nhlamulo ya mina a yi hetisekanga. Kambe ya tshembeka. Ndzi sarile.

*Ferdinando Frega
Gillette Man*